

Ewaluacja wpływu realizowanych projektów w ramach wybranych programów z perspektywy 2007-2013 na przekształcenia obszarów wiejskich w województwie kujawsko-pomorskim

Prezentacja raportu końcowego z badania

Projekt sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Mój region w Europie

Cel badania

Ocena efektywności działań na rzecz rozwoju wsi podejmowanych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2011 w oparciu o:

Regionalny Program
Operacyjny Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
oraz

Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na
lata 2007-2013
(wybrane działania)

Zakres badania

PSDB
grupa WYG

Terytorialnie

- obszary wiejskie na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego.\
- *Obszary wiejskie – obszary w granicach administracyjnych gmin wiejskich i wiejsko-miejskich.*
- *W przypadku analizy projektów w ramach RPO WK-P, kryterium rozgraniczającym obszar ich realizacji był kod wpisany do wniosku (05 – obszary wiejskie)*

Czasowo

- od 2007 roku do 31 lipca 2011 r.
- *Pod uwagę brane były projekty, dla których podpisano umowę o dofinansowanie.*

Przedmiotowo

- RPO WK-P (bez Działań 1.2, 1.3, 1.4, Osi 7)
- PROW (Działania 112, 125, 311, 312, 313_322_323, 321, 413, 421, 431)

.....

Metodologia badania

PSDB
grupa WYG

Analiza danych zastanych:

- wstępna analiza dokumentów i dokumentacji projektowej
- **Raport metodologiczny**
- ekspercka analiza dokumentów
- standaryzowana analiza dokumentacji projektowej

Badania terenowe:

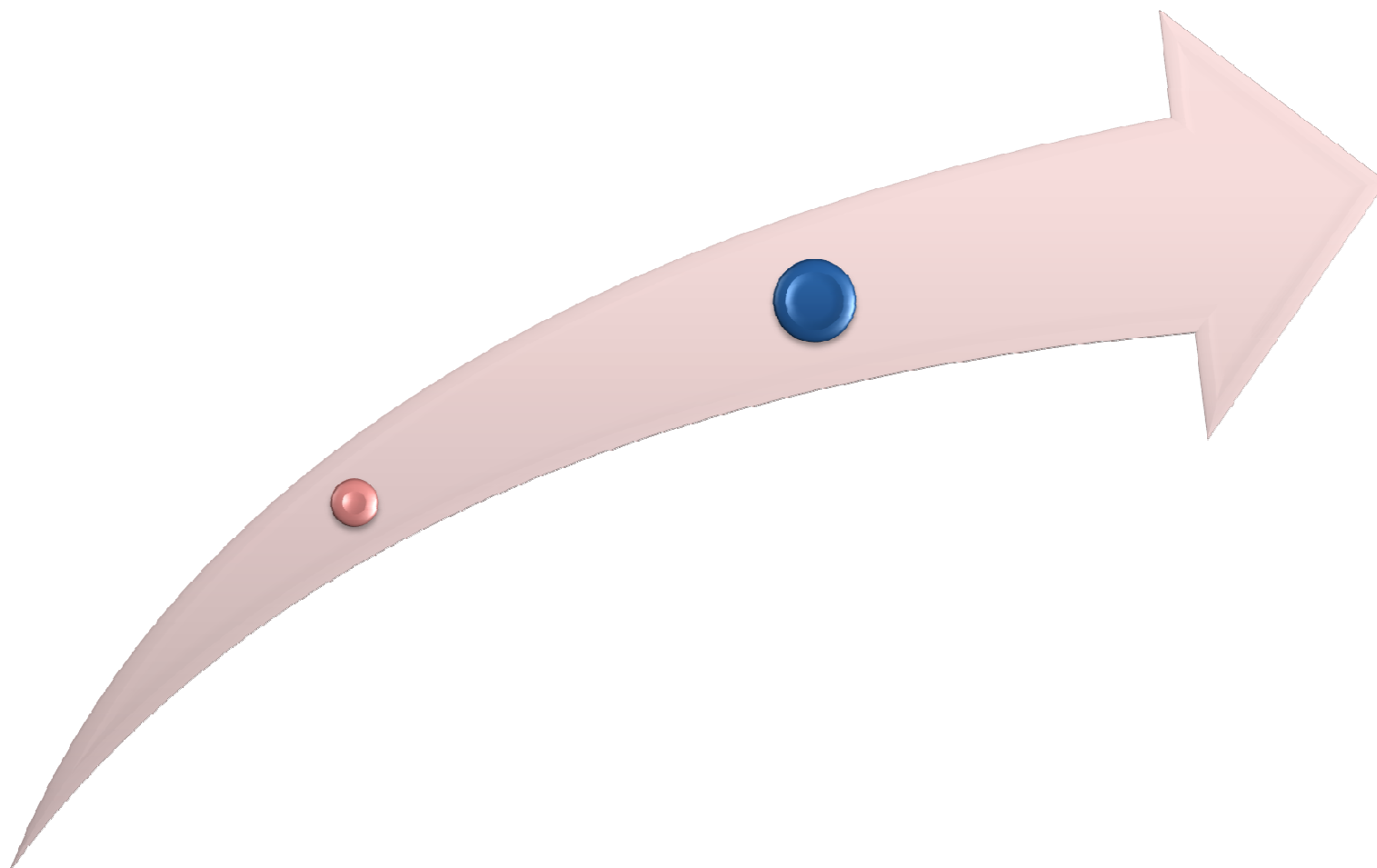
- 8 IDI z przedstawicielami wszystkich instytucji należących do systemu realizacji RPO WK-P i PROW
- 952 wywiady CAWI z beneficjentami RPO WK-P, PROW i potencjalnymi beneficjentami
- 3 FGI z mieszkańcami gmin
- 5 studiów przypadku gmin o największej liczbie projektów w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Analiza i ocena danych wywołanych:

- **Raport końcowy**

.....

Wyniki badania

Kluczowe wskaźniki rozwoju obszarów wiejskich

PSDB
grupa WYG

(1)

Struktury
gospodarcze

(2)

Sytuacja
demograficzna

(3)

Infrastruktura

(4)

Edukacja i sport

(5)

Potencjał
rozwojowy

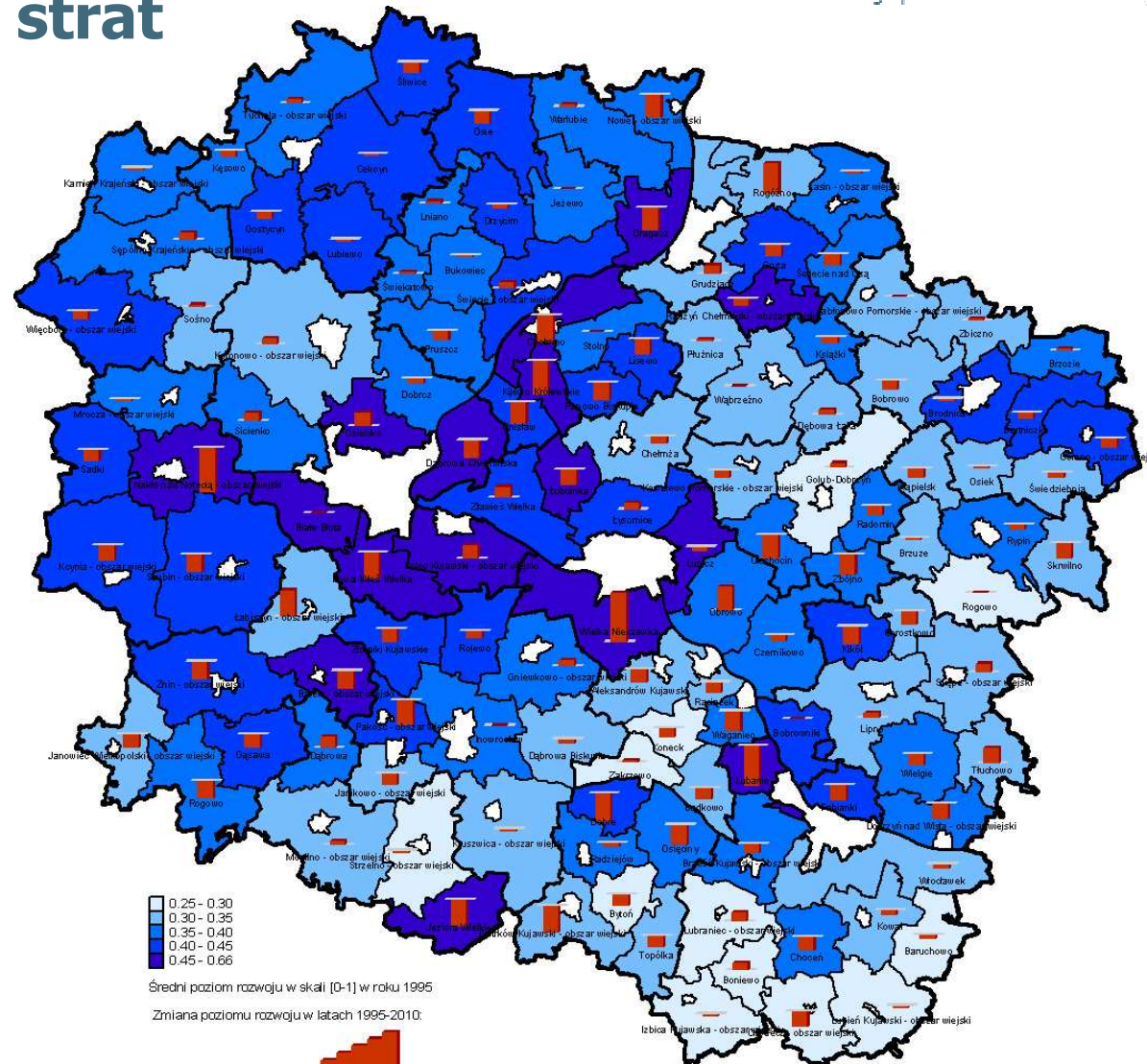
(6)

Potencjał
turystyczny

Poziom rozwoju obszarów wiejskich i nadrabianie strat

PSDB
grupa WYG

Wielkość wsparcia przeznaczona na obszary wiejskie w podziale na RPO WK-P i PROW

PSDB
grupa WYG

	Środki z funduszy europejskich przeznaczone na obszary wiejskie	Środki zakontraktowane (z funduszy europejskich) <i>- jako % środków przeznaczonych na obszary wiejskie</i>	Środki wydane (z funduszy europejskich) <i>- jako % środków zakontraktowanych</i>
RPO WK-P	1 181 780 112	1 020 894 587	508 191 394
%		86%	50%
PROW	1 081 359 848	1 104 047 555	575 292 494
%		102%	52%

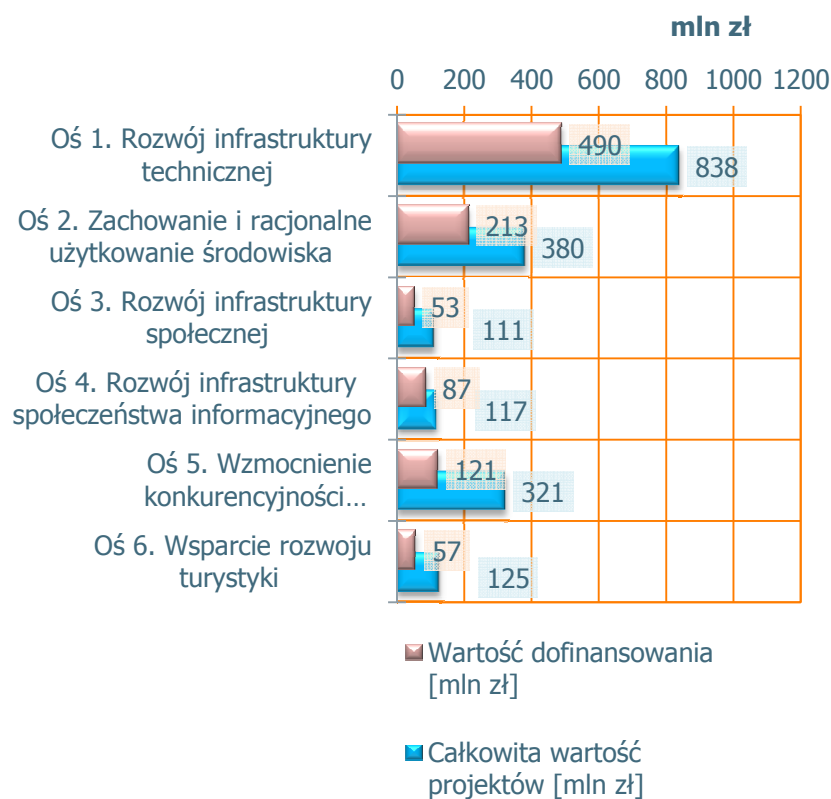
.....

Całkowita wartość oraz wartość dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich

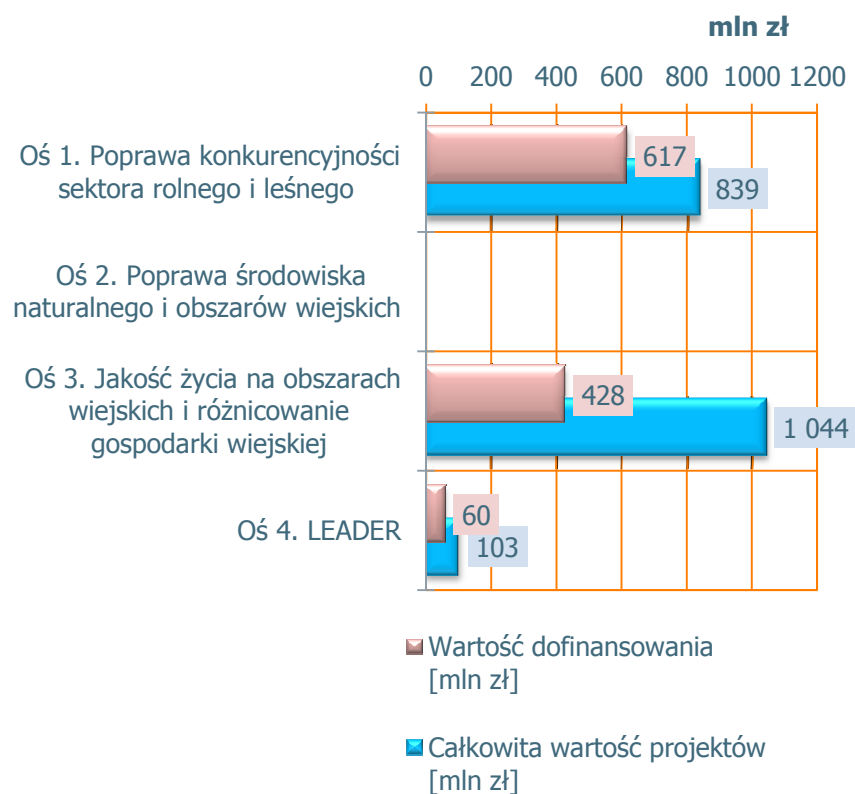
PSDB
grupa WYG

RPO WK-P

PROW

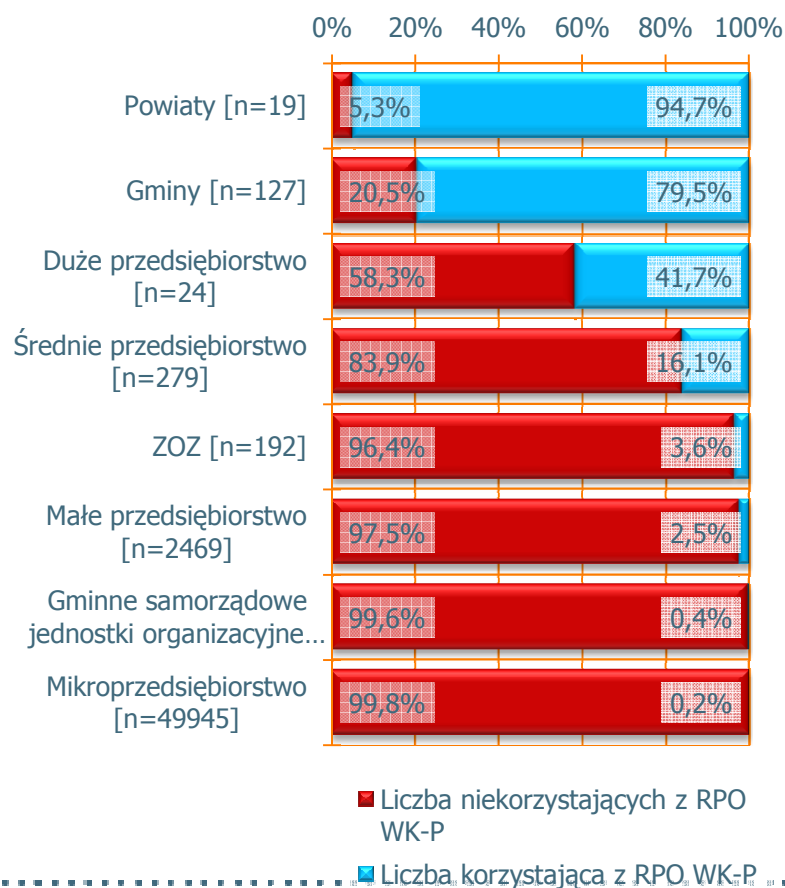

Odsetek podmiotów korzystających ze wsparcia z RPO WK-P i PROW na obszarach wiejskich

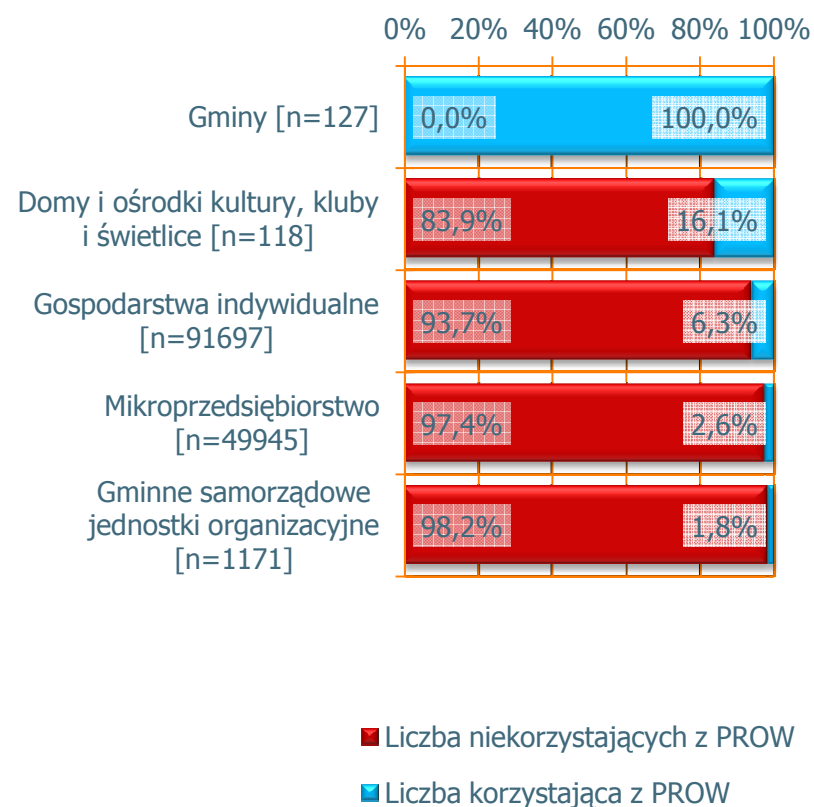
PSDB
grupa WYG

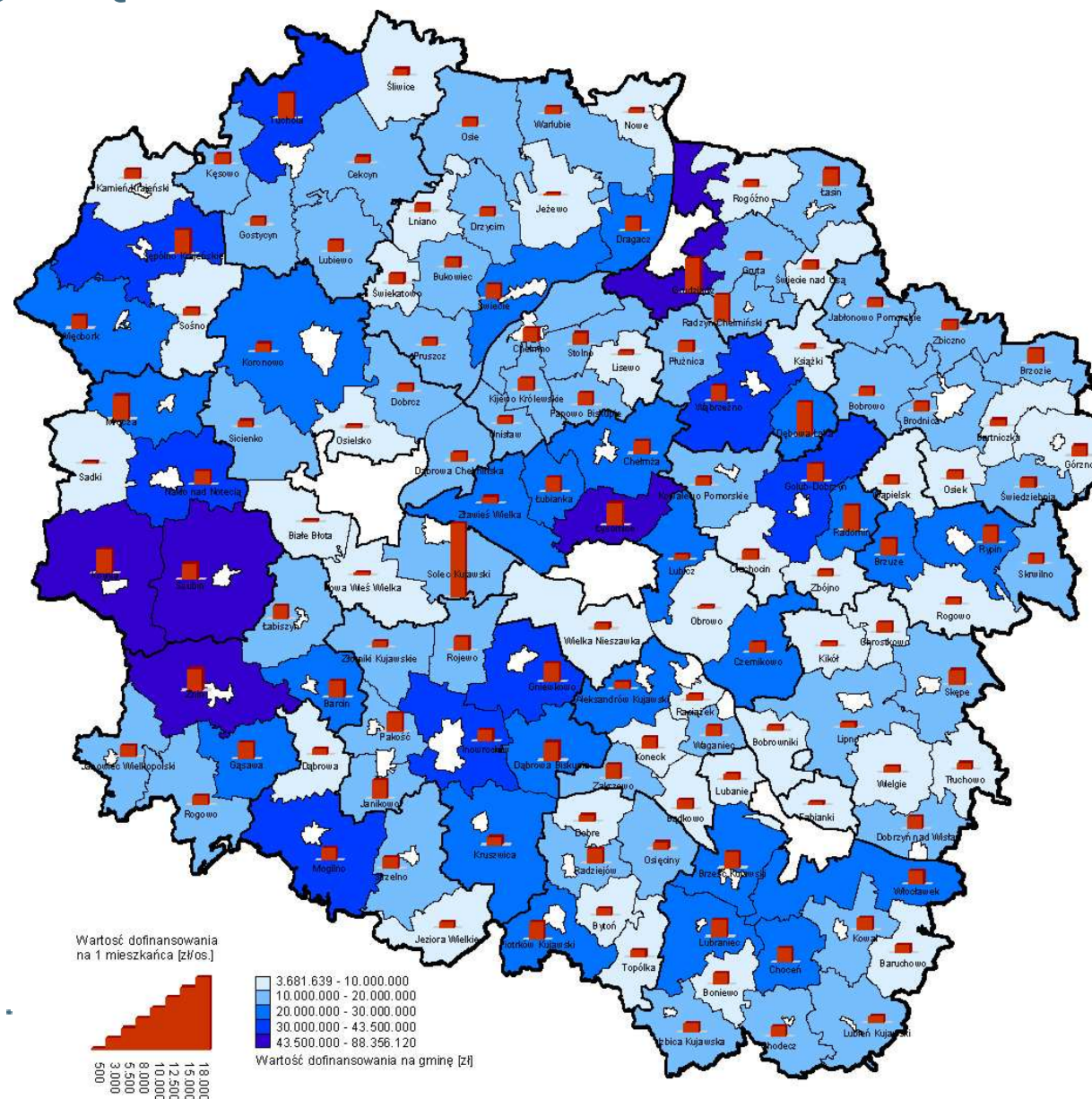
RPO WK-P

PROW

RPO WK-P
PROW

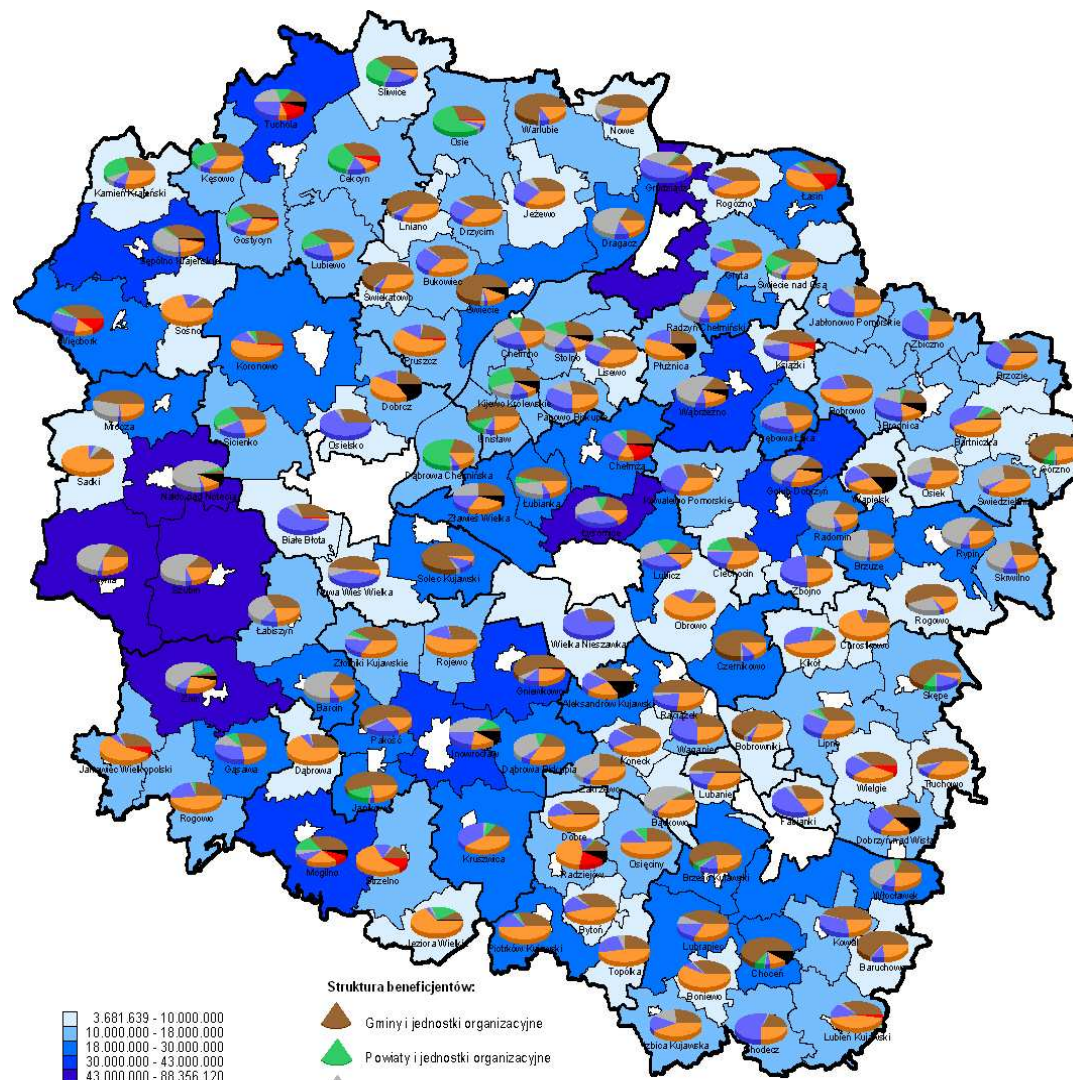
Struktura beneficjentów

PSDB

grupa WYG

RPO WK-P
PROW

Struktura beneficjentów

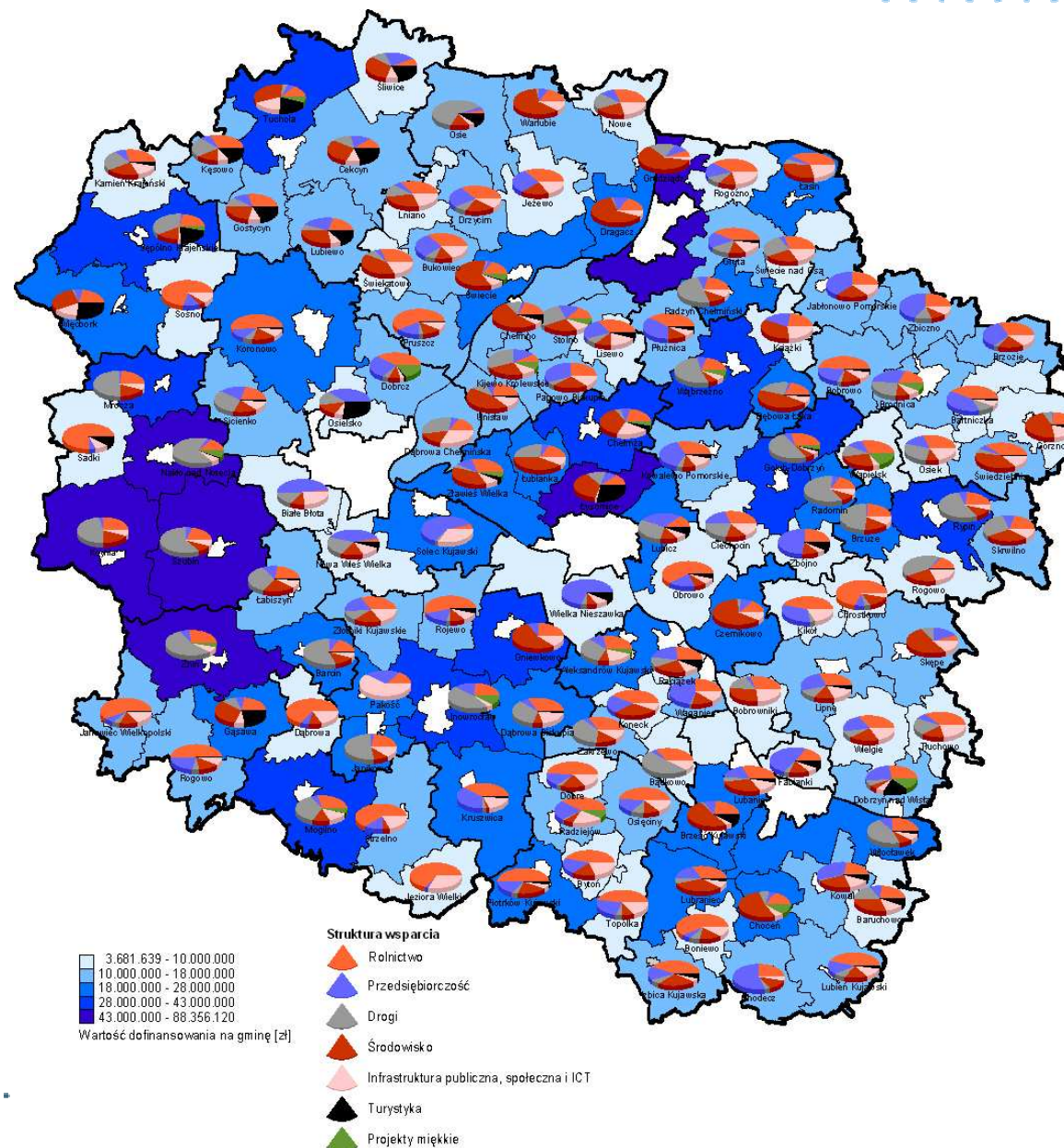
- Gminy i jednostki organizacyjne
- Powiaty i jednostki organizacyjne
- Województwo i jednostki organizacyjne
- Przedsiębiorstwa
- Rolnicy
- ZOZ i instytucje kultury
- Trzeci sektor

Struktura typu wsparcia

PSDB

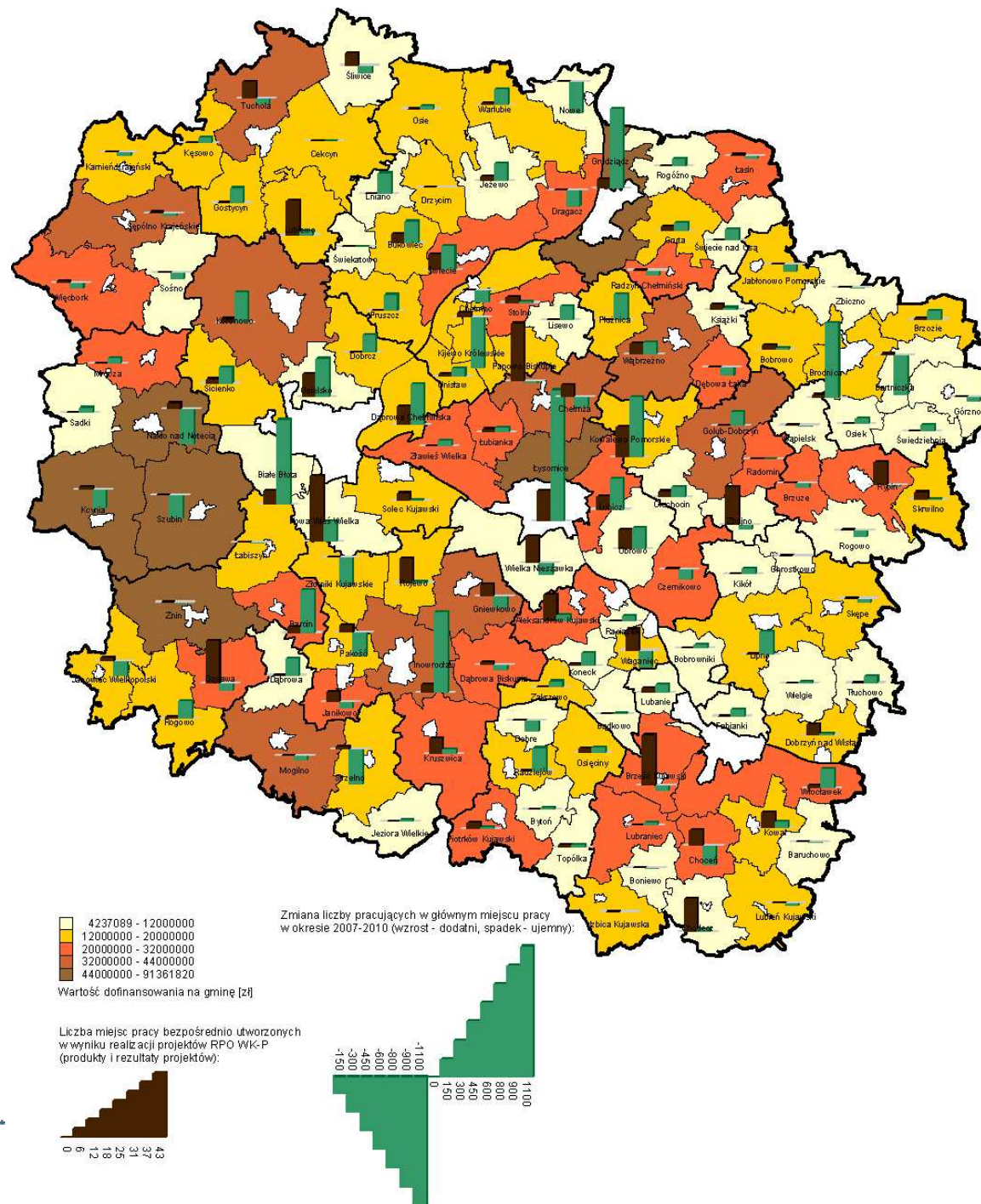

RPO WK-P
PROW

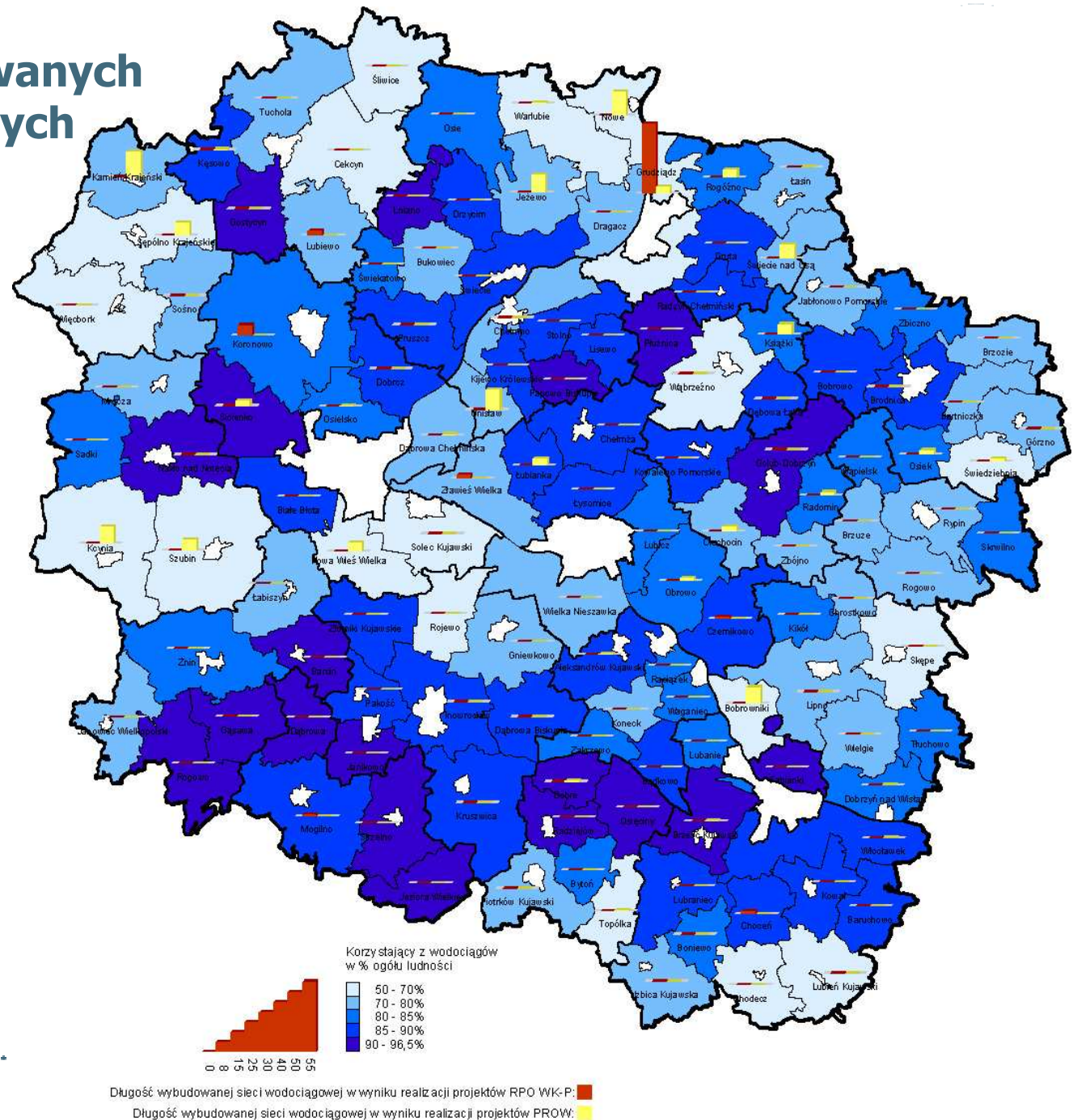
Liczba miejsc pracy bezpośrednio utworzonych w wyniku realizacji projektów

RPO WK-P

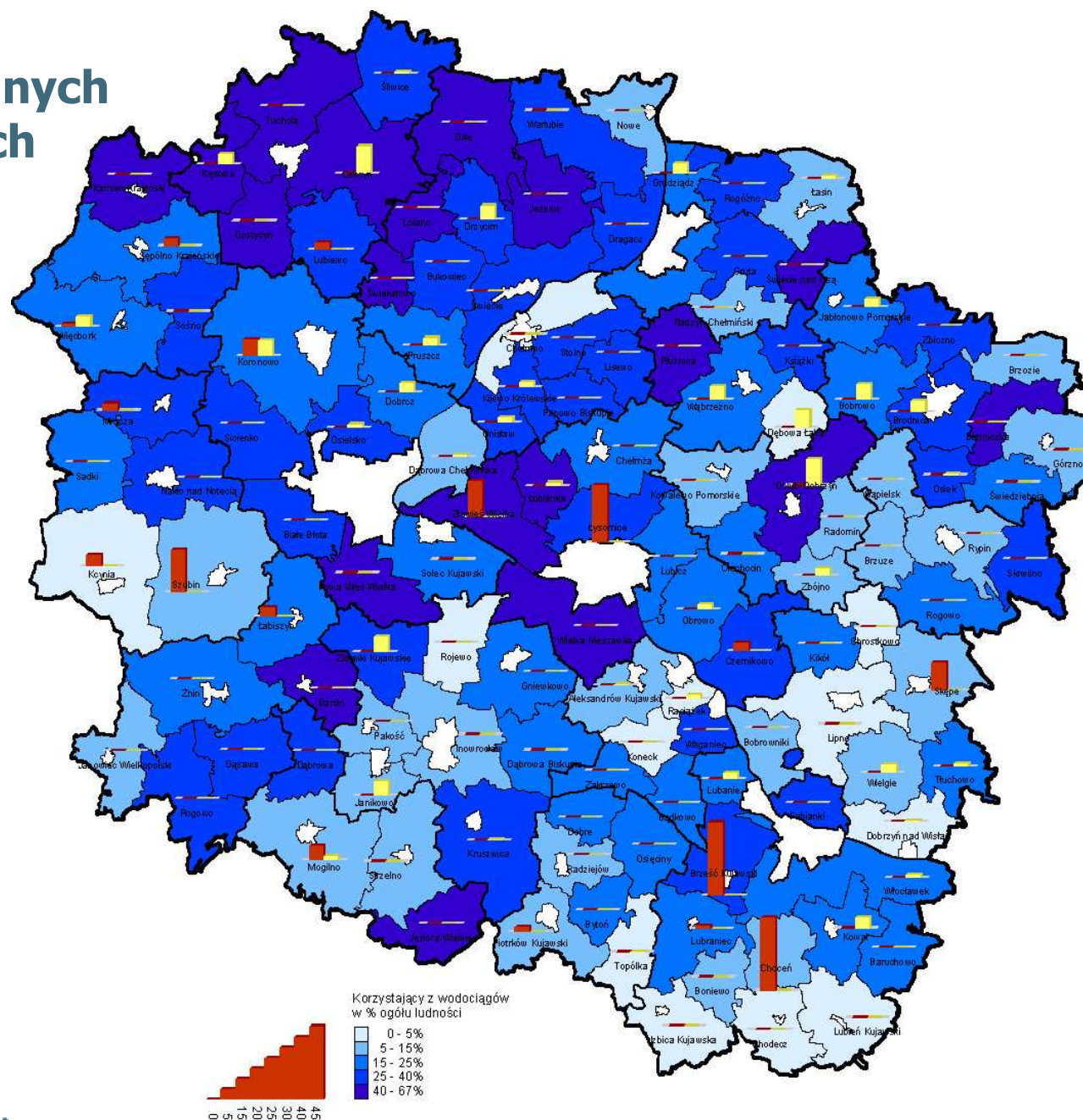
Długość wybudowanych sieci wodociągowych

RPO WK-P
PROW

Długość wybudowanych sieci kanalizacyjnych

RPO WK-P
PROW

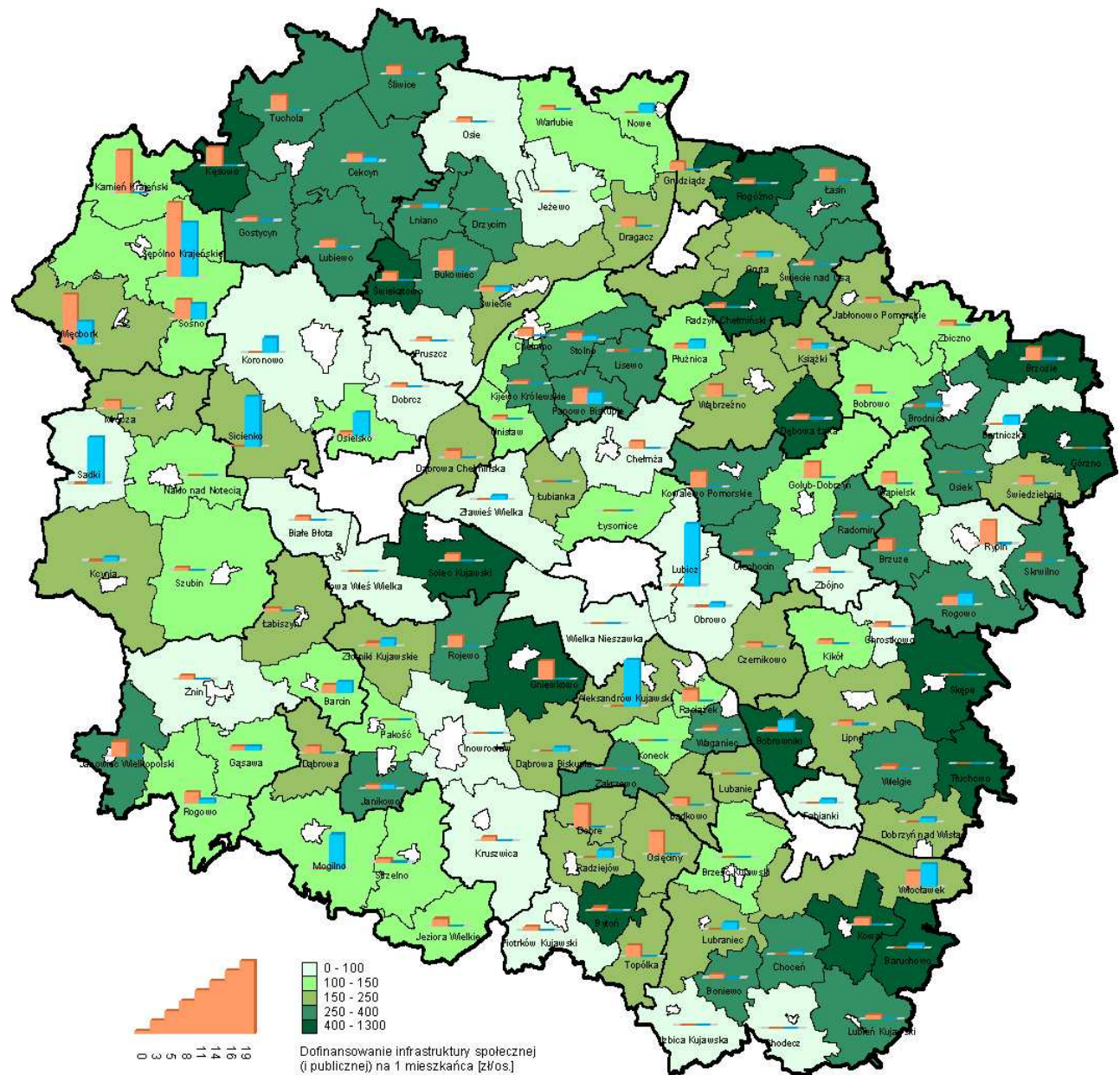

Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w wyniku realizacji projektów RPO WK-P: ■

Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w wyniku realizacji projektów PROW: ■

Liczba obiektów sportowych, rekreacyjnych i społeczno-kulturalnych przeznaczonych do użytku publicznego

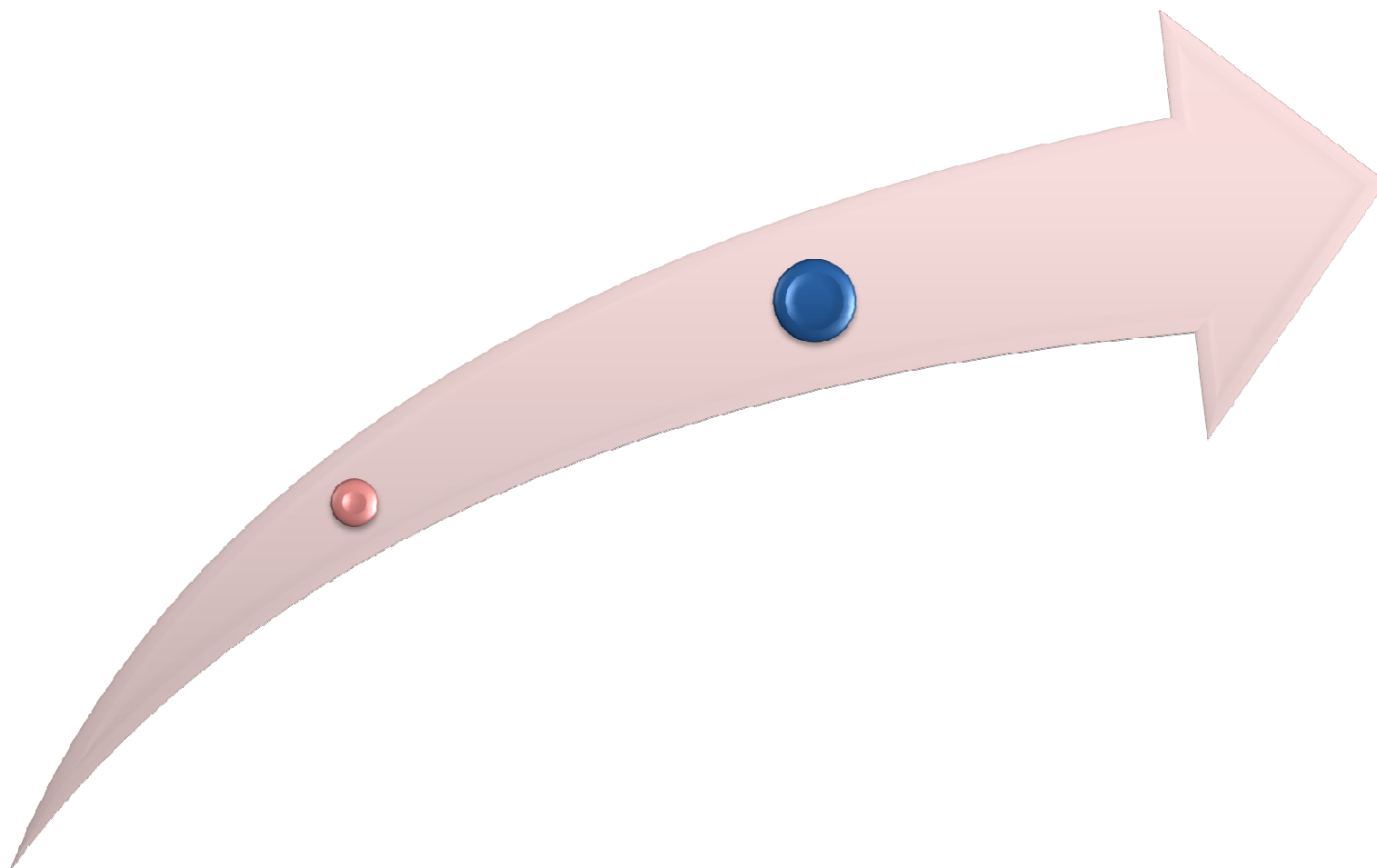
PROW

■ Liczba wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic, domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków

■ Liczba wybudowanych, przebudowanych lub wyremontowanych obiektów sportowych, placów zabaw, miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego:

Rekomendacje z badania

Brak lokalnego systemu informatycznego

PSDB
grupa WYG

- Należy uruchomić Lokalny System Informatyczny, co umożliwiłoby generowanie **wszelakich zestawień dotyczących projektów** realizowanych w ramach RPO WK-P (również zestawień opisów projektów oraz w szczególności zestawień wskaźników charakterystycznych dla Programu).
- Nie bez znaczenia jest również **generowanie dokładnego miejsca realizacji projektów** oraz **przypisanie wskaźników do poziomu NUTS 5** (ew. ich podział pomiędzy te obszary).

.....

Problemy proceduralne z dostępnością danych z PROW

PSDB
grupa WYG

- Należy podpisać **porozumienie między IZ różnych programów** dostępnych na danym obszarze (w województwie) o bezwzględnym przekazywaniu sobie wszelkich danych niezbędnych do przeprowadzenia badań obszarowych dotyczących więcej niż jednego Programu (ale zlecanych przez jedną z IZ).
- Jednocześnie w PROW należy **wprowadzić zapis do umów** (szczególnie w odniesieniu do beneficjentów będących osobami fizycznymi) pozwalający wykorzystywać dane osobowe do celów kontaktu ws. przeprowadzania badań terenowych oraz do celów statystycznych.

.....

Niewykazywanie wskaźników KSI w blisko 200 projektach

PSDB
grupa WYG

- Wprowadzenie w Lokalnym Systemie Informatycznym konieczności określania przez wnioskodawców zarówno wartości dla wszystkich wskaźników KSI dotyczących produktu, jak i rezultatu.
- Odbychałoby się to w taki sposób, że po wyborze wskaźnika produktu z listy KSI pojawiałyby się automatycznie wskaźniki rezultatu KSI odpowiadające kategorii danym wskaźnikom produktu i wnioskodawca musiałby pojawiające się pola wypełnić (weryfikacja wypełnienia tego pola byłaby dokonywana podczas walidacji wniosku)

.....

Niewiedza samorządów w zakresie potrzeby posiadania dokumentów strategicznych

PSDB
grupa WYG

- Należy zaplanować kampanię informacyjną skierowaną do jednostek samorządowych, dla których w badaniu wykazano brak dokumentów strategicznych (głównie brak strategii rozwoju).
- Ponadto proponuje się przeprowadzenie serii szkoleń (warsztatów) skoncentrowanych na nauce sposobu pisania strategii, a przede wszystkim na nauce strategicznego myślenia kategoriami celu, nie zadań.
- Szkolenia można przeprowadzić w podziale na powiaty (starostwo i gminy z powiatu).

.....

Co czwarta gmina nie posiada dokumentów strategicznych

PSDB
grupa WYG

- Stworzenie warunku brzegowego posiadania dokumentów strategicznych przy ubieganiu się o wsparcie z regionalnego programu operacyjnego lub programu rozwoju obszarów wiejskich.
- Warunek taki oznaczałby, że JST składałaby przy pierwszym konkursie dokument strategiczny wraz z dokumentacją projektu (przy kolejnych konkursach nie byłoby to już konieczne, chyba że dokument zostałby zaktualizowany).
- Brak złożenia takiego dokumentu powodowałby automatyczne odrzucenie wniosku.

.....

Różna skuteczność narzędzi niwelujących problemy mieszkańców i instytucji

PSDB
grupa WYG

- Należy zweryfikować narzędzia niwelujące problemy i zaspokajające potrzeby mieszkańców i instytucji poprzez weryfikację zapisów strategii rozwoju województwa a także uwzględnić je podczas przygotowania regionalnego programu operacyjnego lub programu rozwoju obszarów wiejskich w kolejnej perspektywie.
- Wobec podejścia UE do większej koncentracji środków na wybranych priorytetach rozwojowych, można podczas budowy programu operacyjnego wziąć pod uwagę jedynie te narzędzia, które okazały się skuteczne lub niedoszacowane, natomiast pominąć narzędzia nieskuteczne.

.....

Niedoszacowane jest wsparcie turystyki i edukacji

PSDB
grupa WYG

- Pracując nad nowym okresem programowania należy przeznaczyć więcej środków na turystykę na obszarach wiejskich (np. stworzenie dodatkowego schematu Działania) lub wprowadzić konkursy dedykowane na obszary wiejskie, dotyczące turystyki (szczególnie w Działaniu dotyczącym rozwoju usług turystycznych i uzdrowiskowych).
- Ponadto zwiększona powinna zostać pula środków przeznaczona na rozwój infrastruktury edukacyjnej – jeżeli takie Działania pojawiają się w wyniku określenia wspieranych priorytetów w nowym Programie.

.....

Niski popyt w niektórych Działaniach

np. Działanie 2.5, 2.6, 5.6, 312

PSDB
grupa WYG

- Stworzenie programu rozwoju społeczeństwa informacyjnego, ochrony zasobów przyrodniczych, które stanowiłyby bazę dla wyboru projektów kluczowych w przyszłym regionalnym programie operacyjnym.
- W przypadku programu rozwoju obszarów wiejskich – zorganizowanie kampanii promującej przedsiębiorczość na obszarach wiejskich w celu poprawy świadomości, nauki przedsiębiorczości i finansów. Nie bez znaczenia będzie pokazywanie studiów przypadku rolników lub domowników, którym udało się rozwinąć działalność gospodarczą.

.....

Zbytnie rozproszenie środków

- Wsparcie ze środków programu operacyjnego mogłoby opierać się o podejście koncentracji przestrzenno-sektorowej. Składałoby się ono z dwóch poziomów:
 - **poziom funkcjonalno-przestrzenny** – wynikający z przyjętej koncepcji rozwoju województwa w oparciu o model polaryzacyjno-dyfuzyjny (polegający na wspieraniu wybranych biegunów wzrostu i stworzeniu warunków do ich oddziaływania / dyfuzji na obszary otaczające), taki obszar można wskazać w podregionie bydgosko-toruńskim;
 - **poziom sektorowy** – określający możliwe obszary specjalizacji gospodarczej regionu z uwzględnieniem istniejących potencjałów oraz uwarunkowań (obecnych lub przyszłych) – przykładowym obszarem specjalizacji jest turystyka na obszarze Borów Tucholskich i centralnej części województwa.
- Należy zwrócić uwagę na bardziej skuteczne i efektywne planowanie środków oraz zastanowić się nad logiką rozpraszania środków na wiele małych projektów.

Zbyt małe wzajemne wzmacnianie efektów projektów

PSDB
grupa WYG

- W przyszłym okresie programowania, oprócz konkursowego trybu wyboru projektów, należy rozważyć możliwość dodania do trybu pozakonkursowego (poza trybem indywidualnym) trybu 'blokowego', dzięki czemu efekt synergii byłby realizowany w projektach w sposób systemowy.

.....

PSDB
.....
grupa WYG

PSDB Sp. Z o.o.
ul. Sienna 64
00-825 Warszawa

tel.: 022 492 71 04
fax: 022 492 71 39

www.psdb.com.pl
e-mail: psdb@psdb.com.pl

.....